
Sprawozdanie z działalności Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 roku

Warszawa 2021 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
Synteza	4
1. Aspekty organizacyjne	5
1.1. Skład osobowy Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.	5
1.2. Zmiana Regulaminu działania Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.	5
1.3. Organizacja prac Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.	6
2. Aspekty merytoryczne	7
2.1. Zagadnienia związane z dostosowaniem polskiego systemu płatniczego do wymagań i rozwiązań funkcjonujących w Unii Europejskiej	7
2.2. Zagadnienia systemowe związane z rozwojem i bezpieczeństwem obrotu płatniczego	11
2.3. Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego	16
3. Załączniki	17
3.1. Członkowie Rady ds. Systemu Płatniczego oraz osoby zastępujące członków Rady w 2020 r.	17
3.2. Roczny plan pracy Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.	20

Wprowadzenie

Rada ds. Systemu Płatniczego, organ opiniodawczo-doradczy przy Zarządzie Narodowego Banku Polskiego, została utworzona na podstawie uchwały Nr 14/98 Zarządu NBP z dnia 10 czerwca 1998 r. w sprawie powołania przy Zarządzie Narodowego Banku Polskiego organu opiniodawczo-doradczego o nazwie Rada ds. Systemu Płatniczego. Rada rozpoczęła działalność w dniu 1 października 1998 r.

Obowiązek przyjmowania przez Radę, na jej pierwszym posiedzeniu w danym roku, sprawozdania z działalności Rady w roku poprzednim, a następnie przedstawiania Zarządowi NBP do zatwierdzenia, wynika z „Regulaminu działania Rady ds. Systemu Płatniczego” (§ 16 ust. 2).

Synteza

W 2020 r. Rada prowadziła działalność odpowiadającą zakresowi jej zadań, określone w uchwale Nr 14/98 Zarządu NBP z dnia 10 czerwca 1998 r. Rada stanowiła forum wymiany informacji, poglądów i opinii w sprawach istotnych dla funkcjonowania polskiego systemu płatniczego. W kwestiach tych Rada wypracowywała wspólne opinie, stanowiska i wnioski, pełniąc rolę koordynatora działań Narodowego Banku Polskiego, Związku Banków Polskich oraz innych podmiotów – uczestników polskiego systemu płatniczego.

W 2020 r. Rada odbyła cztery posiedzenia w formie telekonferencji w dniach: 2 czerwca, 30 czerwca, 12 października i 18 grudnia. Z każdego posiedzenia został sporządzony protokół oraz po każdym posiedzeniu został opublikowany komunikat prasowy. W omawianym okresie Rada rozpatrzyła 40 tematów. Materiały do dyskusji zostały opracowane przez NBP, ZBP, KIR S.A., KDPW S.A. oraz inne zaproszone podmioty (Fundacja Polska Bezgotówkowa).

W roku sprawozdawczym w działalności Rady dominowały zagadnienia związane z usprawnianiem obrotu płatniczego. Wiele uwagi poświęcono kwestiom związanym z płatnościami bezgotówkowymi, w tym w aspekcie funkcjonowania Programu „Polska Bezgotówkowa” oraz innowacyjnych rozwiązań płatniczych na rynku polskim (PayTech). Przedmiotem dyskusji Rady były także plany: udostępniania na życzenie klienta paragonu elektronicznego dla transakcji bezgotówkowej w banku wydającym instrument płatniczy, rozwoju narzędzi uwierzytelniania elektronicznego i zdalnego podpisu na przykładzie mojeID i mSzafir oraz wprowadzenia sektorowych rozwiązań na rzecz przeciwdziałania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy. Rada omawiała ponadto wybrane kwestie prawne związane z dostępem niebankowych dostawców usług płatniczych do systemów płatności.

Wśród zagadnień dotyczących włączania się polskiego systemu płatniczego do jednolitego obszaru płatniczego Unii Europejskiej szczególna uwaga została poświęcona dostosowaniu działalności GK KDPW S.A. do zmian w regulacjach europejskich oraz ocenie zasadności wejścia KDPW S.A. na paneuropejską platformę rozrachunkową TARGET2-Securities (T2S) z rozrachunkiem w złotych i euro. Rada omawiała plany KIR S.A. w zakresie świadczenia usługi rozliczania płatności natychmiastowych w euro oraz dotyczące wprowadzenia zmian w systemie Euro Elixir wynikających z wdrożenia w systemie STEP2 mechanizmu ciągłego rozrachunku brutto (*Continuous Gross Settlement*). Przedmiotem dyskusji Rady były ponadto założenia strategii Eurosystemu dotyczącej płatności detalicznych.

Rada ds. Systemu Płatniczego zwraca się do Zarządu Narodowego Banku Polskiego z wnioskiem o przyjęcie sprawozdania z działalności Rady w 2020 r.

Marta Kightley

Wiceprezes NBP – Pierwszy Zastępca Prezesa NBP

1. Aspekty organizacyjne

1.1. Skład osobowy Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.

W związku z upływaniem w dniu 3 listopada 2020 r. kadencji Pani Annie Trzecińskiej, Wiceprezes NBP, w dniu 13 listopada 2020 r. Pan Adam Glapiński, Prezes NBP, powierzył funkcję Przewodniczącej Rady ds. Systemu Płatniczego Pani Marcie Kightley, Wiceprezes NBP – Pierwszemu Zastępcy Prezesa NBP.

Ponadto w 2020 roku nastąpiły zmiany składu Rady ds. Systemu Płatniczego w związku z następującymi okolicznościami:

- 1) w dniu 22 stycznia 2020 r. Komitet Agentów Rozliczeniowych przy Związku Banków Polskich powierzył funkcję Przewodniczącej Pani Joannie Sekleckiej, Prezes Zarządu eService. Tym samym zastąpiła ona Pana Janusza Diemko w roli Członka Rady ds. Systemu Płatniczego.
- 2) w dniu 27 stycznia 2020 r. Prezes Rady Ministrów powołał Pana Tomasza Chróstnego na stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Tym samym Pan Tomasz Chróstny zastąpił Pana Marka Niechciała w roli Członka Rady ds. Systemu Płatniczego.
- 3) w dniu 3 kwietnia 2020 r. Rada Nadzorcza Poczty Polskiej S.A. powierzyła kierowanie pracami Zarządu Poczty Polskiej S.A. Panu Tomaszowi Zdzikot. Tym samym Pan Tomasz Zdzikot zastąpił Pana Przemysława Sypniewskiego w roli Członka Rady ds. Systemu Płatniczego. W dniu 15 czerwca 2020 r. Rada Nadzorcza Poczty Polskiej S.A. powierzyła Panu Tomaszowi Zdzikot funkcję Prezesa Zarządu Poczty Polskiej S.A.
- 4) w dniu 22 kwietnia 2020 r. Rada Nadzorcza Banku Polska Kasa Opieki S.A. powierzyła kierowanie pracami Zarządu Banku Panu Leszkowi Skibie, od dnia 14 kwietnia 2020 r. pełniącemu funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku. Tym samym Pan Leszek Skiba zastąpił Pana Marka Lusztyna w roli Członka Rady ds. Systemu Płatniczego. Pan Leszek Skiba objął funkcję Prezesa Zarządu Banku Polska Kasa Opieki S.A. z dniem 4 lutego 2021 r.;
- 5) w związku z rezygnacją Pana Leszka Skiby ze stanowiska Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, w dniu 8 maja 2020 r. Minister Finansów wyznaczył Pana Piotra Nowaka, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, jako przedstawiciela Ministra Finansów w Radzie ds. Systemu Płatniczego.

Skład osobowy Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r. przedstawiono w załączniku nr 1.

1.2. Zmiana Regulaminu działania Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.

W 2020 r. podjęta została jednogłośnie uchwała nr 1/2020 Rady ds. Systemu Płatniczego z dnia 24 kwietnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu działania Rady ds. Systemu Płatniczego”. Nowy Regulamin wszedł w życie w dniu 19 maja 2020 r. na mocy uchwały nr 25/2020 Zarządu Narodowego Banku Polskiego w sprawie zatwierdzenia „Regulaminu działania Rady ds. Systemu Płatniczego”¹.

¹ Tekst aktualnie obowiązującego Regulaminu jest dostępny pod adresem: https://www.nbp.pl/systemplatniczy/rada/Regulamin-dzialania-RSP_2020.pdf

W zmienionym Regulaminie wprowadzono rozwiązania pozwalające na zapewnienie niezakłóconej ciągłości działania Rady w sytuacji wystąpienia obiektywnych okoliczności, które uniemożliwiają realizację zadań Rady w dotychczasowym w trybie, tj. na posiedzeniach. Bezpośrednim powodem dla dokonania zmian było rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 oraz wprowadzenie restrykcyjnych ograniczeń wynikających z podjętych działań prewencyjnych.

1.3. Organizacja prac Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.

W 2020 r. Rada odbyła 4 posiedzenia, w dniach: 2 czerwca, 30 czerwca, 12 października i 18 grudnia. Z uwagi na obostrzenia sanitarno-epidemiczne obowiązujące w warunkach pandemii COVID-19, wszystkie posiedzenia odbyły się w formie telekonferencji. Pierwszym trzem posiedzeniom przewodniczyła Pani Anna Trzecińska, dotychczasowa Przewodnicząca Rady, Wiceprezes NBP. Grudniowemu posiedzeniu przewodniczyła Pani Marta Kightley, nowa Przewodnicząca Rady, Wiceprezes NBP – Pierwszy Zastępca Prezesa NBP. Po każdym posiedzeniu wydawano komunikat prasowy, który następnie był przekazywany środkom masowego przekazu oraz publikowany na stronie internetowej NBP.

Przewidywany zakres zagadnień rozpatrywanych przez Radę ds. Systemu Płatniczego został określony w Planie pracy Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 roku, zwanym dalej Planem (załącznik nr 3). Plan, obejmujący 45 tematów, został opracowany na podstawie propozycji członków Rady i przyjęty na posiedzeniu Rady w dniu 2 czerwca 2020 r. (tj. na pierwszym posiedzeniu Rady w 2020 r., które z uwagi na pandemię COVID-19 zostało przeniesione z wcześniej planowanego terminu, tj. z dnia 27 kwietnia 2020 r.). W roku sprawozdawczym Rada zajęła się 40 tematami spośród 45 tematów objętych Planem. 16 z nich należało do grupy tematów dyskutowanych (kategoria A), zaś 24 było tematami informacyjnymi (kategoria B). Na wniosek podmiotów odpowiedzialnych za przedstawienie poszczególnych tematów Radzie, 3 tematy ujęte w Planie pracy Rady zostały przeniesione na 2021 r., a 2 tematy, niewymagające dyskusji Rady, zostały wycofane z prac Rady.

2. Aspekty merytoryczne

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich, prace Rady grupowały się w trzech obszarach tematycznych:

- 1) zagadnienia związane z dostosowaniem polskiego systemu płatniczego do wymagań i rozwiązań funkcjonujących w Unii Europejskiej. Obejmowały one m.in. kwestie:
 - a. dostosowania działalności GK KDPW S.A. do zmian w regulacjach europejskich,
 - b. zasadności wejścia na paneuropejską platformę rozrachunkową TARGET2-Securities (T2S) z rozrachunkiem w złotych i euro,
 - c. wprowadzenia płatności natychmiastowych w euro,
 - d. zmian w systemie Euro Elixir wynikających z planów EBA Clearing wdrożenia w systemie STEP2 mechanizmu ciągłego rozrachunku brutto (*Continuous Gross Settlement*),
 - e. założeń strategii Eurosystemu dotyczącej płatności detalicznych;
- 2) zagadnienia systemowe związane z rozwojem i bezpieczeństwem obrotu płatniczego, w tym kwestie:
 - a. funkcjonowania Programu „Polska Bezgotówkowa”,
 - b. dostępu niebankowych dostawców usług płatniczych do systemów płatności,
 - c. sektorowych wdrożeń dotyczących programu zwalczania nadużyć podatkowych,
 - d. udostępniania na życzenie klienta paragonu elektronicznego dla transakcji bezgotówkowej w banku wydającym instrument płatniczy,
 - e. rozwoju narzędzi uwierzytelniania elektronicznego i zdalnego podpisu na przykładzie mojeID i mSzafir,
 - f. wprowadzenia sektorowych rozwiązań na rzecz przeciwdziałania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy,
 - g. innowacyjnych rozwiązań płatniczych na rynku polskim (PayTech);
- 3) ocena funkcjonowania systemu płatniczego w Polsce.

Poniżej przedstawiono krótkie omówienie tematów dyskutowanych podczas posiedzeń Rady w 2020 r.

2.1. Zagadnienia związane z dostosowaniem polskiego systemu płatniczego do wymagań i rozwiązań funkcjonujących w Unii Europejskiej

2.1.1. Dostosowanie działalności GK KDPW S.A. do zmian w regulacjach europejskich

Zmiany w działalności GK KDPW S.A. wynikające z regulacji europejskich, które zostały wprowadzone w 2020 roku: (1) uzyskanie przez KDPW zezwolenia europejskiego do wykonywania funkcji centralnego depozytu papierów wartościowych na bazie rozporządzenia CSDR (UE 909/2014) w zakresie rejestrowania i przechowywania instrumentów finansowych oraz dokonywania rozrachunku transakcji, (2) poszerzenie zakresu usług raportowania KDPW o transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych zgodnie z Securities Financing Transaction Regulation (SFTR) 2015/2365, 3) ułatwienia komunikacji spółek giełdowych z akcjonariuszami oraz ułatwienia akcjonariuszom wykonywania praw z posiadanych akcji zgodnie z dyrektywą (UE) 2017/828 SRDII oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2018/1212.

Zmiany w działalności GK KDPW S.A. wynikające z regulacji europejskich, które zostały zaplanowane do realizacji w latach 2021-2022, będą zmierzały do: (1) dostosowania KDPW i KDPW_CCP w zakresie dyscypliny rozrachunku zgodnie z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2017/389 oraz standardami technicznymi RTS (EU) 2018/1229, (2) udostępniania nadzorcom raportów zgodnie z wymogami CSDR w zakresie dyscypliny rozrachunku oraz wymogami standardów technicznych w zakresie przekazywania informacji statystycznych na temat świadczonych usług KDPW.

Nowe terminy dla wprowadzenia zmian, wynikających z rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/389 i regulacyjnych standardów technicznych (EU) 2018/1229, w zakresie dyscypliny rozrachunku oraz kolejność ich wdrożenia zostały uzgodnione przez KDPW z uczestnikami rynku. W pierwszym etapie (do dnia 19 kwietnia 2021 r.) zostanie dokonana modyfikacja części funkcjonalności wspomagających rozrachunek, w tym: limity tolerancji w euro wyrażone w złotych, odwoływanie zleceń rozrachunku i rozrachunek w częściach. Z kolei w drugim, finalnym etapie (do dnia 1 lutego 2022 r.) zostanie wprowadzony nowy system kar pieniężnych za nieterminowy rozrachunek, a także nastąpi zmiana funkcjonalności *hold release* i odkupu papierów wartościowych (*buy-in*).

2.1.2. Ocena odnośnie do zasadności wejścia na paneuropejską platformę rozrachunkową TARGET2-Securities (T2S) z rozrachunkiem w złotych i euro

Ocena zasadności wejścia na paneuropejską platformę rozrachunkową T2S z rozrachunkiem w złotych i euro została dokonana w 2020 r. po raz kolejny, zgodnie z ustaleniami z posiedzenia Rady z dnia 29 października 2018 r., oraz skonsultowana przez KDPW S.A. z NBP, Radą Banków Depozytariuszy, Izbą Domów Maklerskich i AMI-SeCo NSG_PL. Na potrzeby oceny dokonano porównania cech systemu T2S z funkcjonalnościami systemu rozrachunku prowadzonego przez KDPW (*kdpw_stream*), a także analizy liczby i wartości rozrachunku w T2S w porównaniu z rozrachunkiem dokonywanym w 21 centralnych depozytach papierów wartościowych oraz doświadczeń rynku duńskiego na platformie T2S. Podobnie jak w 2018 r., wnioski z przeprowadzonej analizy wskazują na brak przesłanek dla wejścia KDPW na platformę T2S. Potencjalne korzyści możliwe do osiągnięcia na platformie T2S nie byłyby w stanie przewyższyć skali kosztów niezbędnych do poniesienia, w tym wielkości nakładów inwestycyjnych po stronie KDPW oraz kosztów dostosowania systemów poszczególnych uczestników. Oprócz spodziewanego spadku rentowności działalności rozrachunkowej KDPW na T2S, wiele funkcjonalności powiązanych z systemem rozrachunku papierów wartościowych istotnych dla uczestników rynku byłoby nadal realizowanych poza platformą T2S (np. obsługa zdarzeń korporacyjnych oraz podatkowa, obsługa połączeń operacyjnych z zagranicznymi depozytami papierów wartościowych działającymi poza platformą T2S, czy identyfikacja akcjonariuszy na wniosek emitenta). Wzrosłaby ponadto konkurencja ze strony paneuropejskich CCPs w stosunku do KDPW_CCP. Zakłada się, że z wejścia KDPW na platformę T2S skorzystaliby głównie zagraniczni uczestnicy obecni na wielu rynkach i ewentualnie polscy emitenci papierów dłużnych w euro. Z tego względu KDPW zarekomendował, aby wejście na platformę T2S nastąpiło: (a) równoległe lub po wejściu Polski do strefy euro lub (b) nie później niż przy konieczności istotnej modernizacji systemu rozrachunku *kdpw_stream* (perspektywa 2027-2030). KDPW kontynuuje projekty, które zmniejszą przyszłe koszty dostosowania rynku polskiego do platformy T2S (m.in. wprowadzenie jednego standardu komunikatów ISO 20022, dostosowanie KDPW do systemu Target Services, wprowadzenie dyscypliny rozrachunku czy dostosowanie w zakresie

raportowania i gromadzenia danych). NBP poparł zaprezentowane przez KDPW stanowisko o braku przesłanek do wejścia na platformę T2S i zaproponował powrót do ponownej dyskusji w tym zakresie nie wcześniej niż w 2023 r.

2.1.3. Płatności natychmiastowe w euro

Prace KIR S.A. zmierzają do uruchomienia usługi polegającej na udostępnieniu natychmiastowych płatności transgranicznych w euro, zgodnych ze schematem *SEPA Instant Credit Transfer*, za pośrednictwem systemu TIPS (na dalszym etapie przewidywane jest także udostępnienie natychmiastowych płatności w euro o charakterze wewnątrzsystemowym (krajowym)). Zakłada się, że rozwiązanie to umożliwi realizację międzynarodowych płatności mobilnych typu P2P (zapowiadaną przez PSP) oraz wprowadzenie usług dodanych takich jak *Request to Pay* czy produktów zapowiadanych do uruchomienia w ramach *European Payment Initiative (EPI)*. W KIR S.A. został zakończony etap analityczny związany z przygotowaniem specyfikacji funkcjonalnej i specyfikacji technicznych dla uczestników usługi Euro Express Elixir. Rozpoczęcie testów przedprodukcyjnych z bankami będzie mogło nastąpić w I kwartale 2021 r.

Rośnie znaczenie działań na rzecz stworzenia paneuropejskiego systemu płatności detalicznych w oparciu o system TIPS jako przeciwwagi dla międzynarodowych systemów prowadzonych np. przez organizacje kartowe VISA czy Mastercard. Znalazło to swój wyraz w opublikowanej przez Komisję Europejską (KE) we wrześniu 2020 r. strategii płatności detalicznych. W tym kontekście istotną rolę będzie odgrywała inicjatywa 16 największych europejskich banków (EPI, do której przystąpił PKO BP S.A.), zmierzająca do stworzenia początkowo schematu opartego na kartach płatniczych, a w dalszej kolejności wykorzystującego płatności natychmiastowe w euro w stacjonarnych punktach handlowo-usługowych oraz w handlu elektronicznym bez użycia kart. Zagwarantowanie polskim bankom uczestnictwa w systemie płatności natychmiastowych w euro jest istotne także z uwagi na sygnalizowaną możliwość przedstawienia przez KE propozycji regulacyjnej wprowadzającej w stosunku do wszystkich dostawców usług płatniczych obowiązek przystąpienia do schematu.

2.1.4. Zmiany w systemie Euro Elixir wynikające z wdrożenia w systemie STEP2 mechanizmu ciągłego rozrachunku brutto (*Continuous Gross Settlement*)

System Euro Elixir (elektroniczny system rozliczeń międzybankowych płatności detalicznych w walucie euro, wykonywanych wewnątrz kraju, jak i transgranicznie w ramach SEPA) oparty jest na zasadzie rozrachunku netto, dzięki wykorzystaniu połączenia z systemem STEP2-T. EBA Clearing planuje wdrożenie w terminie do końca lipca 2022 r. modelu rozliczeń i rozrachunku systemu STEP2-T opartego o ciągły rozrachunek brutto. Przetwarzanie komunikatów w systemie STEP2-T będzie odbywać się w czasie rzeczywistym, a dwustronne instrukcje płatnicze będą natychmiast rozliczane i poddane rozrachunkowi, o ile uczestnik systemu zapewni wystarczające środki na pokrycie swoich zobowiązań. W razie braku wystarczającej ilości środków, płatności będą umieszczone w kolejce i będą czekać na rozliczenie i rozrachunek. W oparciu o wyniki przeprowadzonej ankiety wśród banków – uczestników systemu Euro Elixir, KIR S.A. dostosuje system Euro Elixir do nowego modelu rozrachunku w systemie STEP2-T, zachowując sesyjny charakter rozliczeń. Decyzja o przystąpieniu do nowego modelu rozrachunku została zaakceptowana przez Narodowy Bank Polski. Zarząd NBP wyraził zgodę na kontynuowanie przez NBP uczestnictwa w systemie STEP2-T i pełnienie roli banku pośredniczącego w dostępie

do usługi STEP2 *SEPA Credit Transfer* dla banków – uczestników systemu Euro Elixir. Wdrożenie niezbędnych zmian w systemie Euro Elixir nastąpi w kwietniu 2022 r. Nie będą konieczne istotne zmiany po stronie uczestników systemu Euro Elixir.

2.1.5. Założenia strategii Eurosystemu dotyczącej płatności detalicznych

W odpowiedzi na ryzyko utraty przewagi gospodarczej przez Europę w obszarze szeroko rozumianego rynku płatniczego, wynikające zarówno z intensywnych, globalnych działań ze strony międzynarodowych gigantów technologicznych w zakresie oferowania usług płatniczych na terenie UE, jak i z fragmentacji europejskiego rynku płatności detalicznych oraz braku paneuropejskiego schematu kartowego dla płatności w euro, umożliwiającego transgraniczne dokonywanie płatności, Eurosystem zdecydował się na podjęcie działań mitygujących i w listopadzie 2019 r. Rada Prezesów EBC przyjęła kierunkową strategię w tym zakresie – *Eurosystem's retail payments strategy*. Głównym celem strategii Eurosystemu, wspieranej przez Komisję Europejską, jest stworzenie nowego paneuropejskiego rozwiązania płatniczego mającego zastosowanie w fizycznych punktach sprzedaży oraz w środowisku e-commerce i m-commerce, czyli tzw. płatności w POI (*point-of-interaction*). Nowe rozwiązanie ma być oparte o płatności natychmiastowe zgodne ze schematem SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst). Paneuropejska strategia ma na celu wzmocnienie roli waluty euro, zapewnienie wspomnianej przewagi gospodarczej UE oraz zaspokojenie rosnących potrzeb konsumentów w zakresie wydajnych płatności w UE.

Działania podejmowane w ramach realizacji strategii dotyczącej płatności detalicznych w walucie euro mają wpływ także na funkcjonowanie podmiotów polskiego rynku płatniczego. Dotyczy to przede wszystkim możliwego wprowadzenia europejskiej regulacji, w której wszyscy dostawcy usług płatniczych w UE, w tym polskie podmioty, będą mieli obowiązek oferowania płatności w walucie euro zgodnych ze schematem SCT Inst.² Ewentualne przystąpienie polskich dostawców usług płatniczych do schematu SCT Inst zwiększy ich konkurencyjność na rynku płatniczym i przyczyni się do dalszego rozwoju polskiego systemu płatniczego. W związku z dużym znaczeniem strategii Eurosystemu dla polskiego sektora finansowego temat jest uważnie monitorowany przez NBP i zgłaszane są opinie NBP w tym zakresie w ramach różnych gremiów EBC.³ NBP, jako podmiot prowadzący system TARGET2-NBP, jest odpowiedzialny za otwieranie i prowadzenie m.in. rachunków TIPS DCA w usłudze TIPS dla podmiotów, które wyrażą zainteresowanie takim rozwiązaniem.

² Obecnie na polskim rynku działa tylko jeden podmiot, który należy do schematu SCT Inst i zadeklarował w niedługim czasie oferowanie swoim klientom usługi płatności natychmiastowych w euro.

³ W 2019 r. NBP przekazał do EBC stanowisko, zgodnie z którym ewentualna regulacja ze strony KE zobowiązująca dostawców usług płatniczych w UE do przystąpienia do schematu SCT Inst nie powinna dotyczyć krajów UE spoza strefy euro, a jeśli obejmowałaby wszystkie kraje UE, to powinien zostać ustanowiony dodatkowy okres przejściowy na przygotowanie się do świadczenia takich usług dla dostawców usług płatniczych spoza strefy euro.

2.2. Zagadnienia systemowe związane z rozwojem i bezpieczeństwem obrotu płatniczego

2.2.1. Funkcjonowanie Programu „Polska Bezgotówkowa”

Celem Programu „Polska Bezgotówkowa” jest działanie na rzecz zrównania skali obrotu bezgotówkowego i gotówkowego w obiegu gospodarczym. Celem jest ponadto zapewnienie klientowi możliwości wyboru formy płatności. W dniu 30 września 2020 r. Minister Finansów, przedstawiciele Związku Banków Polskich, organizacji płatniczych VISA i Mastercard oraz Fundacji Polska Bezgotówkowa podpisali porozumienie o współpracy przy upowszechnianiu płatności bezgotówkowych w Polsce. Porozumienie zakłada kontynuację Programu Polska Bezgotówkowa. Zgodnie z zawartym porozumieniem, przewiduje się przedłużenie finansowania terminali na rzecz podmiotów z sektora publicznego co najmniej do dnia 31 grudnia 2025 r.

Dotychczasowe plany Fundacji Polska Bezgotówkowa dotyczyły zwiększenia w ciągu 4 lat liczby terminali płatniczych POS o ok. 450 tys. sztuk. Cel, jaki został przyjęty w tym zakresie na 2020 r., wynosił 370 tys. sztuk terminali. Według danych na dzień 31 grudnia 2020 r., od początku uruchomienia Programu zostało zawartych łącznie 254,5 tys. umów, na podstawie których zainstalowano 356,3 tys. terminali. Z danych zgromadzonych przez Fundację wynika, że terminale rozliczyły od początku funkcjonowania Programu łącznie 449 mln transakcji o wartości 24,1 mld zł. Wskaźnik aktywności terminali płatniczych w Programie Fundacji ukształtował się na poziomie 84%. W 2020 r. zostało zainstalowanych ponad 116 tys. nowych terminali płatniczych. Liczba rozliczonych w 2020 r. transakcji osiągnęła poziom 261 mln, a ich wartość – 14,2 mld zł. Średnio co miesiąc pojedynczy terminal zainstalowany w ramach Programu rozliczył 76 operacji o wartości ponad 4,1 tys. zł. Fundacja przekazała w ubiegłym roku operatorom terminali 137 mln zł, a łącznie w latach 2018-2020 – już 375 mln zł.

2.2.2. Dostęp niebankowych dostawców usług płatniczych do systemów płatności

Dyrektywa SFD nie dopuszcza aktualnie niebankowych dostawców usług płatniczych, jako uczestników bezpośrednich, do wyznaczonych systemów płatności w UE. Widoczne są jednak tendencje poszczególnych państw do tworzenia ram prawnych umożliwiających dostęp niebankowych dostawców usług płatniczych do systemów wyznaczonych (w różnej formie tego dostępu, tj. dostępu bezpośredniego, pośredniego lub dostępu nieopartego na formalnym uczestnictwie w systemie). Obecna sytuacja może się wiązać z szeregiem potencjalnych zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rynku usług płatniczych w UE, w szczególności z ryzykiem braku jednolitego stosowania reguł wynikających z dyrektywy SFD we wszystkich krajach członkowskich. Wynika to z różnego interpretowania przepisów dyrektywy co do możliwości uczestnictwa podmiotów niebankowych w systemach wyznaczonych oraz z poszukiwania innych kanałów dostępu do systemów wyznaczonych z pominięciem pośrednictwa banków komercyjnych. Podejmowanie działań w celu dopuszczenia niebankowych dostawców usług płatniczych do systemów wyznaczonych bez zmiany przepisów dyrektywy SFD będzie wiązało się z istotnym ryzykiem prawnym w postaci niezgodności ewentualnych rozwiązań w tym zakresie z prawem UE. Jednakże również zmiana obecnego stanu i dopuszczenie niebankowych dostawców usług płatniczych do systemów wyznaczonych niesie ze sobą szereg ryzyk, w szczególności ryzyko prawne oraz zwiększenie ryzyka systemowego (podmioty niebankowe mają

ograniczone możliwości szybkiego pozyskiwania płynności w porównaniu do banków). W razie dopuszczenia dostępu takich dostawców do wyznaczonych systemów płatności, operatorzy będą musieli dokonywać oceny sytuacji finansowej takich uczestników oraz sporządzać odpowiednią ocenę ryzyka.

Przyjęcie przepisów prawa krajowego, które zapewniłyby możliwość formalnego bezpośredniego uczestnictwa niebankowych dostawców usług płatniczych do wyznaczonych systemów płatności, wymagałoby zmiany przepisów dyrektywy SFD, implementowanej do ustawy o ostateczności rozrachunku. Nie ma natomiast przeszkód prawnych, jeśli chodzi o dostęp niebankowych dostawców usług płatniczych do niewyznaczonych systemów płatności w Polsce (BlueCash, BLIK i Krajowy System Rozliczeń)⁴ – przepisy PSD2 oraz ustawy o usługach płatniczych wskazują na dopuszczalność niebankowych dostawców usług płatniczych do takich systemów (pod pewnymi warunkami).

NBP będzie uczestniczyć w ewentualnych dalszych pracach unijnych podejmowanych w zakresie regulowania działalności dostawców usług płatniczych, jak również ich ewentualnego dostępu do systemów płatności. Istotnym celem tych prac powinno być dążenie do uregulowania przez prawodawcę unijnego sytuacji niebankowych dostawców usług płatniczych, w szczególności w celu usunięcia stanu zróżnicowanej sytuacji prawnej tych dostawców w różnych krajach członkowskich UE. Rada będzie monitorowała przedsięwzięcia pojawiające się w tym zakresie.

2.2.3. Sektorowe wdrożenia dotyczące programu zwalczania nadużyć podatkowych

Ustawa z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od dnia 1 listopada 2019 r. dla niektórych branż obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności (MPP; Split Payment) dla płatności dotyczących faktur dokumentujących transakcje dokonane pomiędzy podatnikami, których jednorazowa wartość przekracza 15 000 zł lub równowartość tej kwoty (transakcje na kwoty poniżej progu podlegają rozliczaniu na zasadzie dobrowolności). Jednocześnie zlikwidowano mechanizm tzw. odwrotnego obciążenia. Ustawa wprowadza również pewne ułatwienia w stosowaniu MPP (obowiązkowego i fakultatywnego), tj. m.in. możliwość dokonywania jednym komunikatem zapłaty za więcej niż jedną fakturę (płatności zbiorcze) oraz możliwość zapłaty innych należności publicznoprawnych (składki ZUS, PIT, CIT, akcyza, należności celne) ze środków zgromadzonych na rachunkach rozliczeniowych VAT. Wdrożenie mechanizmu MPP nie wymagało modyfikacji bankowych systemów informatycznych oraz systemów rozliczeniowych KIR. Zwiększyło ono jednak liczbę transakcji MPP w systemach KIR. Natomiast rozszerzenie przeznaczenia środków zgromadzonych na rachunku VAT na inne należności publicznoprawne (w szczególności możliwość rozliczenia składek ZUS ze środków zgromadzonych na rachunkach rozliczeniowych VAT) wymagało istotnych modyfikacji w systemach informatycznych banków. Zidentyfikowane w trakcie prac wdrożeniowych wątpliwości interpretacyjne były przekazywane przez ZBP do Ministerstwa Finansów.

Od dnia 1 września 2019 r. Szef Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) udostępnia w postaci elektronicznej wykaz podmiotów zarejestrowanych/wykreślonych z rejestru podatników VAT

⁴ Jeśli chodzi o systemie Express Elixir, to w związku z tym, że reguły dotyczące dostosowywania płynności jego uczestników zostały oparte o rachunki prowadzone w systemie SORBNET2, uczestnictwo bezpośrednie niebankowych dostawców usług płatniczych w tym systemie nie jest w praktyce możliwe.

(tzw. White List). Ustawa z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw wprowadziła w ustawach o podatkach dochodowych nowe obostrzenia, które wymagają od przedsiębiorców w określonych sytuacjach dokonywania płatności na rachunki rozliczeniowe zamieszczone w Wykazie. W przypadku dokonania płatności na rachunek inny niż zawarty w Wykazie, przedsiębiorca dokonujący takiej płatności nie ma, co do zasady, możliwości zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodu oraz może być obciążony solidarną odpowiedzialnością za zaległości podatkowe w VAT do kwoty wynikającej z opłaconej faktury (dotyczy to płatności dokonywanych pomiędzy przedsiębiorcami po dniu 1 stycznia 2020 r. z tytułu transakcji przekraczających 15 tys. zł lub równowartość tej kwoty). ZBP zwrócił się do MF z wieloma wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi funkcjonowania Wykazu. W związku ze znaczącymi skutkami dla obrotu gospodarczego sankcji podatkowych związanych z płatnościami dokonywanymi na rachunki gospodarki własnej banków i koniecznością ustawowego uregulowania tej kwestii, ZBP wystąpił do MF z postulatem wprowadzenia zmiany przepisów ustawy o Wykazie.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw banki, banki spółdzielcze i spółdzielcze kasy oszczędnościowo kredytowe raportują do STIR poszerzony zakres danych – banki komercyjne od dnia 1 lipca 2019 r., natomiast banki spółdzielcze i SKOK od dnia 1 stycznia 2020 r. Rozszerzenie zakresu danych raportowanych do STIR wiązało się w szczególności z objęciem definicją rachunku rozliczeniowego rachunków VAT i rachunków lokat terminowych i dotyczyło m.in.: adresu IP, z którego następowało logowanie do serwisu internetowego służącego obsłudze rachunku podmiotu kwalifikowanego; informacji o blokadach środków na rachunku podmiotu kwalifikowanego; informacji o zajęciach wierzytelności z rachunku podmiotu kwalifikowanego oraz informacji o danych identyfikacyjnych osób dokonujących transakcji w imieniu posiadacza rachunku podmiotu kwalifikowanego. Zwiększył się także zakres informacji przekazywanych do Szefa KAS i poszerzono katalog funkcjonalności STIR.

2.2.4. Udostępnienie na życzenie klienta paragonu elektronicznego dla transakcji bezgotówkowej w banku wydającym instrument płatniczy

KIR S.A., PKO Bank Polski S.A., PKN Orlen S.A. oraz eService Sp. z o.o. prowadzą projekt pilotażowy eParagon, który ma na celu weryfikację możliwości technicznych rozwiązania umożliwiającego wystawianie paragonu elektronicznego do transakcji bezgotówkowych. W projekcie bierze udział ponad 100 tysięcy klientów (uczestniczą w nim stacje sieci PKN Orlen S.A.). Wszystkie działania w ramach projektu, dotyczące przetwarzania danych eParagonów, odbywają się na podstawie zgód wyrażonych przez klienta po stronie wydawcy.

W wielu dużych sieciach handlowych funkcjonują obecnie rozwiązania nazywane e-paragonami, w których wskutek wydanych przez klienta, często bezwiednie, zgód dany detalista jest jedynym źródłem dostępu do e-paragonu, bo prowadzi archiwum e-paragonów. W niektórych przypadkach detalista uzyskuje możliwość profilowania zwyczajów klienta. W takim rozwiązaniu banki nie mają wiedzy o danych zawartych w e-paragonach. Model docelowy usługi eParagon ma umożliwić wypracowanie spójnych standardów technologicznych dla wszystkich stron oraz redukcję kosztów integracji (jeden punkt styku zamiast każdy z każdym). Zapewni również większą przejrzystość procesów reklamacyjnych i prawnych, możliwość szybkiego włączenia

nowych uczestników, jak również łatwiejsze i tańsze wdrażanie potencjalnych zmian technologicznych.

2.2.5. Rozwój narzędzi uwierzytelniania elektronicznego i zdalnego podpisu na przykładzie mojeID i mSzafir

Oferowane przez KIR S.A. usługi mojeID oraz mSzafir wykorzystują potwierdzanie tożsamości klientów dostarczane przez banki przy użyciu bankowości elektronicznej. Usługi te zapewniają tożsamość elektroniczną i podpis elektroniczny, który w sposób bezpieczny może zostać wykorzystany w różnego typu cyfrowych procesach (np. w rejestracji do usług i portali, rejestracji szkód w ramach ubezpieczenia, potwierdzaniu pełnoletności, pobieraniu danych osobowych czy zawieraniu umów). O ile Profil Zaufany (a w jego ramach potwierdzanie tożsamości także za pośrednictwem mojeID) może być wykorzystywany jedynie w przypadku usług świadczonych przez podmioty publiczne, o tyle mojeID i mSzafir służą do zdalnego potwierdzania tożsamości oraz do składania mobilnego kwalifikowanego podpisu elektronicznego na umowach i innego typu dokumentach także w sektorze komercyjnym. KIR dostrzega duży potencjał rozwojowy usług mojeID i mSzafir. Z uwagi na rozprzestrzenianie się pandemii banki nieznacznie przesunęły termin wdrożenia tych usług. Aktualnie prawie 10 mln użytkowników bankowości elektronicznej (czyli ponad 50% rynku) ma dostęp do usługi mojeID. KIR szacuje, że na początku 2021 r. usługa ta będzie dostępna dla ponad 80% wszystkich użytkowników bankowości internetowej. Banki są zainteresowane wdrażaniem mojeID jako dodatkowej usługi zwiększającej atrakcyjność oferty skierowanej do klientów oraz jako potencjalne źródło dodatkowego przychodu. MojeID może konkurować z innymi rodzajami rozwiązań wdrażanymi na potrzeby zdalnego potwierdzania tożsamości przede wszystkim stopniem bezpieczeństwa procesu oraz pełną zgodnością z obowiązującymi regulacjami unijnymi i polskimi. Z kolei w przypadku mSzafir obserwowane jest duże zainteresowanie certyfikatami jednorazowymi, ważnymi przez 15 minut i umożliwiającymi złożenie jednego kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Według stanu na połowę października 2020 r., mSzafir był oferowany przez PKO Bank Polski S.A. (zdalne potwierdzanie tożsamości dokonuje się z iPKO oraz Inteligo), a 3 inne banki potwierdzające zdalnie tożsamość były na etapie włączania się do usługi. KIR planuje rozszerzyć listę banków potwierdzających tożsamość na potrzeby wydawania certyfikatów mSzafir.

2.2.6. Sektorowe rozwiązania na rzecz przeciwdziałania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy

Sektorowe Centrum Usług AML świadczyć będzie usługi sektorowi bankowemu w oparciu o wiedzę, doświadczenia, rozwiązania techniczne i dane dostępne w KIR S.A. i ZBP. Procesy operacyjne oraz rozwiązania techniczne Sektorowego Centrum Usług AML zlokalizowane będą w KIR S.A. i w ZBP, w zależności od katalogu usług, lokalizacji danych, systemów i analityków. Głównym źródłem danych będzie STIR (wraz z danymi pozyskiwanymi na potrzeby planowanego do wprowadzenia Systemu Informacji Finansowej (SInF)), uzupełniony o dane z systemów Elixir i Express Elixir, a także międzybankowe systemy wymiany informacji ZBP, w tym: baza skompromitowanych rachunków, baza skompromitowanych tożsamości, baza skompromitowanych adresów IP i baza osób poszukiwanych listami gończymi. Usługi wymiany danych co do zasady opierać się będą na istniejących kanałach wymiany danych banki – KIR oraz banki – ZBP. Wśród usług planowanych do udostępnienia znalazły się: sygnalizacja statusu PEP

klienta, sygnalizacja wystąpienia klienta na listach sankcyjnych, informacja sektorowa o kliencie firmowym, weryfikacja rzeczywistego przedmiotu działalności klienta firmowego, analiza zgłoszonych rachunków podejrzanych, wykrywanie podejrzanych rachunków i transakcji, raportowanie informacji o rozwiązanych stosunkach gospodarczych i raportowanie transakcji ponadprogowych do GIIF.

Uruchomienie Sektorowego Centrum Usług AML niekoniecznie musi prowadzić do istotnego zmniejszenia kosztów banków związanych z prowadzeniem własnych baz AML. Banki zyskają jednak dostęp do znacznie większej liczby użytecznych informacji w kontekście AML i KYC. Zyskiem dla banków będzie ponadto poprawa jakości danych, uproszczenie procesów AML i KYC (np. ogląd klienta biznesowego na koniec roku) czy wprowadzenie w ich przebiegu robotyzacji. Wprowadzenie sektorowego rozwiązania AML powinno prowadzić ponadto do wzrostu bezpieczeństwa funkcjonowania systemu płatniczego (np. poprzez skuteczniejszą identyfikację kont wykorzystywanych do realizacji działalności przestępczej) oraz do jednoczesnej optymalizacji procesów, np. w ramach obowiązków informacyjnych banków nastąpiłoby przejęcie przez rozwiązanie sektorowe obowiązku raportowania do GIIF danych o transakcjach ponadprogowych. Prowadzone są także rozmowy z Komendą Główną Policji oraz z NBP mające na celu ujednoczenie formatu tego samego rodzaju danych przekazywanych przez banki. KIR S.A. i ZBP przyjmują zgłoszenia przedstawicieli banków komercyjnych, którzy zostaną włączeni do prac w strumieniu legislacyjnym i operacyjno-technicznym projektu w celu uszczegółowienia zakresu usług AML/KYC i opracowania *proof-of-concept*. Trwają też prace przygotowawcze do organizacji warsztatów szkoleniowych dla banków.

2.2.7. Innowacyjne rozwiązania płatnicze na rynku polskim (PayTech)

Współczesny sektor finansowy podlega postępującej ewolucji technologicznej. Działające na rynku od lat instytucje podlegają procesowi transformacji cyfrowej, a nowopowstające podmioty funkcjonujące według nowych modeli biznesowych i w oparciu o nowoczesne technologie (tzw. FinTechy) całkowicie redefiniują sposób realizacji potrzeb klientów w sferze usług finansowych. Stały, innowacyjny postęp technologiczny warunkuje skuteczność rywalizacji na konkurencyjnym rynku finansowym poprzez tworzenie nowych kanałów dystrybucji produktów i usług finansowych, poszerzanie zasięgu działalności oraz poprawę jakości świadczonych usług. Podmioty z grupy BigTech (globalne firmy technologiczne pochodzące z USA i Chin) nie ograniczają się do oferowania innowacyjnych instrumentów płatniczych na rynkach finansowych, ale stopniowo rozszerzają ofertę o bardziej zaawansowane produkty i usługi finansowe (pożyczkowe, ubezpieczeniowe i inwestycyjne). Działalność ta zbliża je do działalności prowadzonej przez tradycyjne instytucje finansowe. BigTechy dysponują przy tym istotną przewagą nad tradycyjnymi instytucjami finansowymi. Działają one bowiem transektorowo, mając do dyspozycji od samego początku dostęp do olbrzymiej bazy klientów obecnych w portalach społecznościowych.

Banki w Polsce mają zdolność szybkiej absorpcji innowacyjnych rozwiązań, w szczególności płatniczych, tym niemniej rynek usług finansowych, w szczególności płatniczych, jest coraz częściej zagospodarowywany przez podmioty niebankowe. Otwarta bankowość może mieć wpływ na modele biznesowe podmiotów działających na rynku usług finansowych. Według stanu na koniec 2020 r. 11 banków w Polsce dokonało niezbędnych zmian w statutach w celu możliwości

świadczenia usług z zakresu otwartej bankowości. Usługi wprowadzone na podstawie Dyrektywy PSD2 (tj. AIS – usługa dostępu do informacji do rachunku oraz PIS – usługa inicjowania transakcji płatniczych) może świadczyć ponadto, jako TPP (*Third Party Providers*), 8 krajowych instytucji płatniczych i 4 dostawców świadczących wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku oraz ok. 100 instytucji spoza Polski. Na obecnym etapie trudno jest jednoznacznie przewidzieć, jak będzie się rozwijała otwarta bankowość w Polsce. O ile polskie społeczeństwo jest otwarte na innowacje technologiczne, co jest warunkiem rozwoju tego typu usług, o tyle problematyczna może okazać się kwestia zaufania do podmiotów niebankowych oferujących usługi AIS lub PIS. Przewidując prawdopodobny rozwój sektora usług płatniczych w Polsce, można przypuszczać, że w Polsce będą się równolegle rozwijać modele „lepszego banku” (takiego, który przeszedł wielopoziomą transformację cyfrową w celu utrzymania relacji z klientami i efektywności procesów) oraz, w znacznie mniejszym stopniu, „rozproszonego banku” (świadczącego usługi płatnicze w sposób fragmentaryczny i modułowy, a dzięki udostępnieniu interfejsów API – dającego możliwość rozwoju działalności TPP). W tym drugim przypadku należy spodziewać się rozwoju usług z zakresu otwartej bankowości, które, stanowiąc uzupełnienie usług bankowych, mogą zwiększać atrakcyjność oferty usługodawców⁵.

2.3. Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego

Na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2020 r. Rada zapoznała się z oceną funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w II półroczu 2019 r., a w dniu 12 października 2020 r. Rada zapoznała się z oceną funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2020 r. W obu przypadkach Rada pozytywnie zaopiniowała ocenę przygotowaną przez NBP.

⁵ Opracowanie pt. „PayTech - innowacyjne rozwiązania płatnicze na rynku polskim” zostało opublikowane na stronie internetowej NBP pod adresem: https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/systemplatniczy/obrot_bezgotowkowy/paytech.html

3. Załączniki

3.1. Członkowie Rady ds. Systemu Płatniczego oraz osoby zastępujące członków Rady⁶ w 2020 r.

Imię i Nazwisko	Funkcja
Anna Trzecińska	Przewodnicząca Rady (do dnia 3 listopada 2020 r.) Wiceprezes NBP
Marta Kightley	Przewodnicząca Rady (od dnia 13 listopada 2020 r.) Wiceprezes NBP – Pierwszy Zastępca Prezesa NBP
Krzysztof Pietraszkiewicz	Zastępca Przewodniczącego Rady Prezes Zarządu Związku Banków Polskich
Artur Adamczyk	Członek Rady Prezes Zarządu Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
Piotr Alicki	Członek Rady Prezes Zarządu Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A.
Tomasz Chróstny	Członek Rady (od dnia 27 stycznia 2020 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Janusz Diemko	Członek Rady (do dnia 21 stycznia 2020 r.) Przewodniczący Komitetu Agentów Rozliczeniowych
Przemysław Gdański	Członek Rady Prezes Zarządu Banku BNP Paribas Bank Polska S.A.
Zbigniew Jagiełło	Członek Rady Prezes Zarządu Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A.
Jacek Jastrzębski	Członek Rady Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego
Andrzej Kaźmierczak	Członek Rady Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego
Marek Lusztyn	Członek Rady (do dnia 21 kwietnia 2020 r.) Prezes Zarządu Banku Polska Kasa Opieki S.A.

⁶ Osoby upoważnione przez członków Rady, na mocy § 2 ust. 2 uchwały Nr 14/98 Zarządu NBP z dnia 10 czerwca 1998 r., do reprezentowania ich w pracach Rady w razie nieobecności.

Marek Niechciał	Członek Rady (do dnia 26 stycznia 2020 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Piotr Nowak	Członek Rady (od dnia 8 maja 2020 r.) Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Leszek Skiba	Członek Rady (do dnia 13 kwietnia 2020 r.) Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Leszek Skiba	Członek Rady (od dnia 14 kwietnia 2020 r.) Prezes Zarządu Banku Pekao S.A.
Cezary Stypułkowski	Członek Rady Prezes Zarządu mBanku S.A.
Przemysław Sypniewski	Członek Rady (do dnia 2 kwietnia 2020 r.) Prezes Zarządu Poczty Polskiej S.A.
Maciej Trybuchowski	Członek Rady Prezes Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.
Tomasz Zdzikot	Członek Rady (od dnia 3 kwietnia 2020 r.) Prezes Zarządu Poczty Polskiej S.A.
Adam Tochmański	Sekretarz Rady Dyrektor Departamentu Systemu Płatniczego NBP
Tomasz Cicirko	Zastępujący Członka Rady (do dnia 6 października 2020 r.) Wiceprezes ds. finansowych, Poczta Polska S.A.
Bartłomiej Dzik	Zastępujący Członka Rady Zastępca Dyrektora Departamentu Analiz Rynku, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta
Paweł Gula	Zastępujący Członka Rady (od dnia 16 czerwca 2020 r.) Wiceprezes Zarządu Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
Jarosław Gzielo	Zastępujący Członka Rady Dyrektor Zarządzający Pionu Operacji, BNP Paribas Bank Polska S.A.
Dariusz Nalepa	Zastępujący Członka Rady Dyrektor Departamentu Bankowości Transakcyjnej, mBank S.A.
Sławomir Panasiuk	Zastępujący Członka Rady Wiceprezes Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.
Emil Radziszewski	Zastępujący Członka Rady Dyrektor Departamentu SKOK i Instytucji Płatniczych, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Mateusz Wodejko	Zastępujący Członka Rady (od dnia 7 października 2020 r.) Wiceprezes Zarządu, Poczta Polska S.A.
Maciej Wyszoczarski	Zastępujący Członka Rady Dyrektor Pionu Sieci i Operacji Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A.

3.2. Roczny plan pracy Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.

I	Posiedzenie w dniu 27 kwietnia 2020 r.	
A	Tematy przeznaczone do dyskusji na posiedzeniu Rady	
1.	Sprawozdanie z działalności Rady ds. Systemu Płatniczego w 2019 r.	NBP
2.	Przyjęcie Roczego planu pracy Rady ds. Systemu Płatniczego w 2020 r.	NBP
3.	Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w II półroczu 2019 r.	NBP
4.	Informacja na temat funkcjonowania Programu „Polska Bezgotówkowa”	Fundacja Polska Bezgotówkowa
5.	Paragon Elektroniczny – udostępnienie na życzenie klienta eParagonu dla transakcji bezgotówkowej w banku wydającym instrument płatniczy	KIR S.A.
6.	Podsumowanie sektorowych wdrożeń dotyczących programu zwalczania nadużyć podatkowych	KIR S.A. i ZBP
B	Tematy niewymagające dyskusji (do wiadomości Rady)	
7.	Informacja na temat rozwoju standardu interfejsu „Polish API”	ZBP
8.	Standard wdrożenia chmurowego w bankach	ZBP
9.	Informacja w sprawie funkcjonowania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 z dnia 19 marca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty	ZBP
10.	Funkcjonowanie indywidualnych rachunków podatkowych	ZBP
11.	Informacja o kartach płatniczych – IV kwartał 2019 r.	NBP
12.	Informacja o rozliczeniach i rozrachunkach międzybankowych w IV kwartale 2019 r.	NBP
13.	Porównanie wysokości opłat i prowizji w złotych związanych z rozliczeniami pieniężnymi w polskim sektorze bankowym (czerwiec-grudzień 2019 r.)	NBP

II	Posiedzenie w dniu 8 czerwca 2020 r.	
A	Tematy przeznaczone do dyskusji na posiedzeniu Rady	
1.	Sektorowe rozwiązanie AML/KYC	KIR S.A.
2.	Informacja na temat założeń strategii Eurosystemu dotyczącej płatności detalicznych	NBP
3.	Informacja nt. aktualizacji regulacji EBC w sprawie statystyki płatniczej <i>Regulation on payments statistics (ECB/2013/43)</i>	NBP
4.	Dostęp niebankowych dostawców usług płatniczych do systemów płatności	NBP
B	Tematy niewymagające dyskusji (do wiadomości Rady)	
5.	Informacja na temat działań z obszaru cyberbezpieczeństwa banków oraz ich klientów	ZBP
6.	Informacja o rozliczeniach i rozrachunkach międzybankowych w I kwartale 2020 r.	NBP
7.	Informacja o kartach płatniczych – I kwartał 2020 r.	NBP

III	Posiedzenie w dniu 12 października 2020 r.	
A	Tematy przeznaczone do dyskusji na posiedzeniu Rady	
1.	Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2020 r.	NBP
2.	Dostosowanie działalności GK KDPW S.A. do zmian w regulacjach europejskich (CSDR, SRD II, SFTR)	KDPW S.A.
3.	Zmiany w systemie Euro Elixir wynikające z planów EBA Clearing wdrożenia w systemie STEP2 mechanizmu ciągłego rozrachunku brutto (<i>Continuous Gross Settlement</i>)	KIR S.A.
4.	Uwierzytelnienie elektroniczne i zdalny podpis – rozwój narzędzi na przykładzie mojeID i mSzafir	KIR S.A.
5.	Koszty instrumentów płatniczych na rynku polskim – analiza kosztów stałych i zmiennych	NBP
6.	Paytech – innowacyjne rozwiązania płatnicze na rynku polskim	NBP
B	Tematy niewymagające dyskusji (do wiadomości Rady)	
7.	Informacja na temat rozwoju standardu interfejsu „Polish API”	ZBP
8.	Informacja o stanie wdrożenia usługi Qlips ⁷	KIR S.A. i ZBP
9.	Inicjatywy w obszarze globalnych stablecoinów	NBP
10.	Informacja o rozliczeniach i rozrachunkach międzybankowych w II kwartale 2020 r.	NBP
11.	Informacja o kartach płatniczych – II kwartał 2020 r.	NBP
12.	Porównanie wysokości opłat i prowizji w złotych związanych z rozliczeniami pieniężnymi w polskim sektorze bankowym (grudzień 2019 r. – czerwiec 2020 r.)	NBP

⁷ Temat został wycofany z prac Rady ds. Systemu Płatniczego prowadzonych w 2020 r.

IV Posiedzenie w dniu 14 grudnia 2020 r.		
A Tematy przeznaczone do dyskusji na posiedzeniu Rady		
1.	Ocena odnośnie do zasadności wejścia na paneuropejską platformę rozrachunkową TARGET2-Securities (T2S) z rozrachunkiem w złotych i euro	KDPW S.A.
2.	Płatności natychmiastowe w euro (Euro Express Elixir)	KIR S.A.
3.	Raport z badania pt.: „Postawy Polaków wobec obrotu bezgotówkowego” ⁸	NBP
4.	Wybrane rozwiązania i propozycje w zakresie ograniczenia fraudów w płatnościach detalicznych w państwach członkowskich UE i Polsce ⁹	NBP
5.	Porównanie wybranych elementów polskiego systemu płatniczego z systemami innych krajów UE za 2019 r.	NBP
B Tematy niewymagające dyskusji (do wiadomości Rady)		
6.	Wdrożenie wymogów wynikających z Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2018/389 z dnia 27 listopada 2017 r. odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących silnego uwierzytelniania klienta i wspólnych i bezpiecznych otwartych standardów komunikacji (SCA) – informacja o stanie wdrożenia SCA przez dostawców usług płatniczych ¹⁰	UKNF
7.	Informacja na temat działań z obszaru cyberbezpieczeństwa banków oraz ich klientów	ZBP
8.	Najważniejsze zmiany dotyczące aktywowania polecenia zapłaty i ich prawidłowej implementacji po stronie banków i odbiorców ¹¹	ZBP
9.	Informacja na temat stanu realizacji Projektu Konsolidacja T2-T2S	NBP
10.	Informacja o rozliczeniach i rozrachunkach międzybankowych w III kwartale 2020 r.	NBP
11.	Informacja o kartach płatniczych – III kwartał 2020 r.	NBP
12.	Raport roczny o nadzorze systemowym w zakresie systemu płatniczego w Polsce w 2019 r.	NBP
13.	Porównanie wysokości prowizji i opłat związanych z rozliczeniami pieniężnymi w złotych w polskim sektorze usług płatniczych w obszarze mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (według danych na dzień 15 października 2020 r.)	NBP

⁸ Temat został przeniesiony do Planu prac Rady ds. Systemu Płatniczego na 2021 r.

⁹ Temat został przeniesiony do Planu prac Rady ds. Systemu Płatniczego na 2021 r.

¹⁰ Temat został przeniesiony do Planu prac Rady ds. Systemu Płatniczego na 2021 r.

¹¹ Temat został wycofany z prac Rady ds. Systemu Płatniczego prowadzonych w 2020 r.